

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Exegesis in Euangelium Ioannis XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Medi & Elamitæ, ex regione Elam sic dicti. Et qui habitant Mesopotamiam, Iudeam, qui scilicet de tribu erant Iudei aut Benjamin. Cappadociam, Pontum & Asiam, Aegyptum & partes Libyæ, quæ est circa Cyrenen, & advenia Romani. Iudei quoque si nati, & Proselytæ, id est, ex alia natione, hoc est, ex Gentibus ad Iudaicum conuersi. Cretæ quoque & Arabes, audiuit eos loquentes nostris linguis magna ac mira opera Dei, puta Christi resurrectionem gloriosum ascensionem. Circa harum autem Gentium nationumque aut distinctiones, aut situs terrarum præter nomina hic præterendum iudicauit, quia nulla inde vobis sequitur utilitas, tametsi vos docerem quæ hæc illæ regio foret. Nam cum omnia audiretis, nihil audiretis, nihil quod edificaret, reciperecetis. Hoc igitur satis sit dictum, quo cum intelligatis, nem p. ex omnibus, hoc est, ex valde multis variarum linguarum nationibus viros ibi adfuisse, qui dum Apostolos audirent, suis illis, hoc est, auditorum linguis quas intelligebant, putabant locutos fuissent, puta ut Parthi Parthicam, Medii linguam Mædorum, Mesopotamianos populi se audire putarent linguam. Quod quomodo fieret, ignorantes supabant.

VI

EXEGESIS EVANGELII IN SOLEN-
nitate Pentecostes, Joannis X IIII.

In ultima cena quam cum discipulis suis Dominus seruauit, cum diceceret hæc verba: *Aduic modicum, & munda me non videt: vos autem videtis* Ioan. 14.
me (loquebatur autem de visione fidei, & cognitione diuinorum) *quia ego vobis & vos vinitis, vita scilicet gratia & supernaturali, quæ vita mundo, id est, amatoribus & filiis huius mundi deest, nec inuenitur ab eis.* In illo die (inquit) *vobis cognoscetis, quia ego sum in Patre meo, & vos in me & ego in vobis.* Hoc erat furorum post receptionem Spiritus sancti, cuius virtute Lucæ 14. induit, tantaq[ue] plenitudine charitatis confirmati fuerunt, Christoque unius, ut ab eodem haudquaquam poterant excidere. Tunc enim cognoverunt Christum, quia eiusdem, ut ante dixi, potestatis esset cum Patre, & semper secum maneret. Vbi, inquis, aut unde eum cognoverunt? Inde certè, quod Vbi Apostoli *continuam eius sentirent auxiliorum presentiam, viderent suos inimicos cognoverint* reprimi, se florere signis & virtutibus, audenter Christo testimonium fer-
te, per suam prædicacionem indies plures ad Christum convertere, & inter glorificari, nullas molestias se se contristari. Hæc certissima diuina præsentia erant in-
dicta. Hæc verba audiens Iudas, non ille Ischariotus, sed Christi consobri-
nus ex humiliata admiratus causam, quare discipulis tantum suis se Do- Ioan. 14.
minus esset manifestatus, non mundo, Dominum interrogavit, dicens:
Domine, quid factum est, id est, quæ est causa, quia manifestatus es teipsum nobis,
& non mundo? Christus autem causam dicturus huius manifestationis, quare discipuli discernantur à mundo, infert quod sequitur Euangeliū.

Si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & Pater meus diligit eum.

Utante dixi, cum Iudas Thadæus quare mundo se non esset manife-
GGG 2 status,

turus, sed Apostolis tantum (quamvis non ut Iudas putabat, de Apostolis tantum Iesus loqueretur, sed de omnibus in se creditibus) respondit dilectionem esse causam, ut sequentia indicant verba, quam mundus non habens, Christum videre non potest. Dicit igitur: Si quis diligit me, sermonem meum seruabit. Si quis diligit me dilectione supernaturali & infusa, quæ est charitas, sermonem meum, id est, Euangelicam eruditionem retinebit memoria, ut sciat, velit, implereque studeat voluntatem meam. Qui enim alium diligit, voluntatem suam illius conformat voluntati. Propterea paulo ante hac verba præsentis Euangelij dixit: *Qui habet mandata mea & serva ea, hic est qui diligit me.*

Ioan. 14.

*Operabona
damnari ab
hereticis co-
tra præcep-
tum Christi.*

Prover. 7.

1. Ioan. 3.

Vide quam aperte loquitur Christus contra hereticos, qui bona opera dominant aut nullius esse momenti perhibent, cum dicat eum, qui sua seruuerit mandata, esse qui diligit se. Seruare autem mandata Dei, quæ opera ne sint bona? Si bona, ergo sunt necessaria. Omni igitur vigilancia Dei sunt mandata obseruanda. Scriptum namque est: *Seru mandata Dei & legem su-
si papillam oculorum.* Non igitur diligamus lingua, sed opere & veritate. Ex Pater meus diligit eum. Quem diligit Filius, diligit & Pater & Spiritus sanctus. Et qui diligit unam in Trinitate personam, totam diligit beatissimam Trinitatem. De dilectione autem hic Christus loquitur prædestinatiorum, quos omni tempore & semper diligit Deus, etiam dum in peccatis sunt (vult enim eis bona tam gratia quam gloria). Secundum prædestinationis intuitum quando autem conuertuntur & ipsum quoque diligunt, diligit eos, impen- dens eis dilectionis beneficia atque effectum.

Et ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.

Pater & Fi-
lius qui ad
nos venient.
Augustin.

Gregor.

Deus vii pri-
mo ad men-
tem hominis
veniat.

Ad nos diuinæ personæ veniunt, cum nouum in nobis operantur gratia gratum facientis effectum. Veniunt ad nos, ut verbis utr. Augustini, subueniendo: *venimus nos ad illas obediendo.* Veniunt illuminando venimus nos intuendo. Veniunt impellendo, venimus nos cupiendo. Obserua quod licet Pater & Filius tantum nominetur, non tamen excluditur hic Spiritus sanctus, tametsi, ut dixi, nulla ipsius hinc mentio fiat, quia nominatio Pater & Filio, necesse est etiam intelligi Spiritum sanctum. Et mansionem apud eum faciemus, id est, morabimur ac manebimus apud illum. Nequem apud eum omnes manet, ad quoscunque venerit Deus. Nam ut beatus Gregorius ait, in quorundam cordibus venit, & mansionem non facit, quia per compunctionem quidem respectum Dei percipiunt, sed temptationis tempore hoc ipsum quod compuncti fuerant, obliuiscuntur: sicque ad perpetranda peccata redeunt, ac si haec minimè planxissent. Ille autem vere amat, cuius mente delectatio prava ex consensu non superat.

Aduerendum tamen hic est, quia ad eum qui diligit Deum & Christi sermones seruari, dicitur Deus venire, hoc non intelligi debere de primo aduentu Dei, quo ex peccatore iustificatur homo, quia hoc modo non venit ad diligentes. Nemo enim ad Deum nondum conuersus Deum diligit. Primus ergo eius aduentus, quo impium & peccatorem ad vitam suscitare, non est venire ad diligentes, sed ad non diligentes. Nemo enim prior diligit Deum, imo nemo potest diligere Deum (quod est iustificari).

sit prius in eius mentem tota Trinitas venerit. Non ergo ad eum venit aut diligit, qui suos sermones seruat, primo scilicet aduentu, quo peccato-rem in gratiam recipit, quia illo venit aduentu in hominem, antequam di-
lit homo, & suo aduentu facit ut diligit homo: sed quando dicit: Ad
eum veniens, hoc est intelligendum de eo in quem iam ante venit, in quo
iam est, quem etiam fecit ut diligenter: in illum, propterea quia iam diligit,
cum Patre veniet, & mansionem faciet, hoc est, diligenter se potioribus ho-
nis cumulabit. Sic Spiritus sanctus hodie in discipulos venisse dicitur, in
quibus ante fuit, propter plurimum donorum cumulationem, quibus ante
praditi non fuerant, & nunc illis implebantur.

Qui non diligit me, sermones meos non seruat. Et ser-
monem quem audistis non est meus, sed eius qui misit me Pa-
tris.

Sermonem Christi seruare, est illum diligere, reuereri, meditari, non in memoria tantum tenere, sed vita ac moribus hunc exprimere: puta ut in tua vita, vt in opere tuo ac veritate, atque adeo vt re ipsa ostendas, quam profunde in cor tuum Dei intrauerit sermo, quamque menti tuae ille tena-
citer haereat. Lutherani Dei sermonem proba seruant, ut dispergant, ut ci-
tent in praedicatione, sed in vita eorum ac opere sermo Dei longe est ab eis.
Nihil enim in eis ibi est Euangelicum. Et sermonem quem audistis, non
est meus, id est, non est à me secundum id, quod homo sum: sed eius qui mi-
sit me Patris, hoc est, illum à Patre meo nascendo accepi. Ostendit satis hic
probationem dilectionis exhibitionem esse operum. Nam vt Gregorius ait: ^{Gregor.}
Vnusquisque vestrum si requiratur an diligit Deum tota fiducia & secura-
mente dicat: Diligo. In ipso autem lectio[n]is exordio audistis, quid veritas sit exhibito-
dixit: Si quis diligit me, sermonem meum seruabit. Probatio ergo dilec-^{Peris.}
tionis, exhibito est operis. Nam & Ioannes in epistola sua dicit: Qui dicit, ^{1. Ioan. 2.}
qua diligo Deum, & mandata eius non custodit, mendax est. Amor enim Dei nun-
quam est oiosus, vt Gregorius ait: Operatur enim magna si est. Quod si o-
perari renuit, amor non est.

Hæc locutus sum vobis, apud vos manens. Paraclitus au-
tem Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nominem meo, ille
vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia, quæcunque
dixerim vobis.

Hæc, inquit, quæ hactenus docui vos, locutus sum vobiscum corporali-
ter acque visibiliter vobiscum manens. Nam quod supra dixit: Ad eum ve-
niens, & mansionem apud eum faciemus, non de corporali & externa,
sed interna & spirituali mansione intelligitur. Hæc locutus sum vobiscum
manens, quorum nunc plenam non potestis omnium accipere cognitio-
nem, quia ad hoc minimè estis idonei: expedit propterea vobis ut hinc re-
cedam, & paraclitem vobis mittam. Paraclitus autem Spiritus sanctus,
quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, scilicet quæ ^{Spiritus san-}
vobis ad salutem sunt necessaria, & ea quæ docendis per vos sunt necessaria. ^{Eius quæ a me}
^{deceat.} Et quæcunque dixerim, id est, quæcunque à vobis fieri postulauerim, quæ vel
GGG: modo

modo dico vel dixi, & tempore opportuno ut ita faciatis, postulauero, suggereret, id est, ad memoriam reducet vobis. Nisi enim intus sit qui doceat, frustra admouetur docttor, qui instruat foris.

Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis. Non quomodo mundus dat, ego do vobis. Non turbetur cor vestrum neque formiderit.

Pacem relinquo vobis, id est unionem & tranquillitatem animorum. Pacem meam do vobis, id est, dabo vobis. Loquitur enim de pace beatorum, que iam erat in Christo, cuius uno di nemo alius hanc pacem habuit viuens super terram. Aut ita: Pacem relinquo vobis cordis abituras ad Patrem, pacem meam quam ego iam habeo nec unquam amitto, do, id est, dabo vobis, vos adducturus ad Patrem. Quod ut intelligerent, addit: Non quomodo mundus dat, ego do vobis, hoc est, non carnalem pacem, que est nullam sentire molestiam, do vobis, sed meam pacem, que est ex nulla temporali molestia perturbari. Illam autem pacem caelestem, que est nihil discordie in anima sentire, omnia que in nobis sunt, perfecte subdi Deo, plenè impleri Deo, plenè absorberi Deo, ad nihil que aliud extra illum moueri, in futura patria habebimus. Porro in hac vita pax pectoris est quedam tranquillitas ordinis, ut caro subiecta sit spiritui, sensualitas rationi, & ratio Deo. Idecirco anima que ab ingratitudine passionum noua est libera, non habet tranquillitatem pacis: sed de pace plus aut minus habet, quanto se didicerit mortificare ac vincere. Non turbetur cor vestrum neque formiderit a perturbationibus mundi, aduersitatibusque vobis occurrentibus.

Audistis, quia ego dixi vobis: Vado & venio ad vos. Si diligenteris me, gauderetis vtique, quia vado ad Patrem, quia Pater maior me est. Et nunc dixi vobis priusquam fiat, ut cum factum fuerit credatis.

Audistis ex me ante hac sepius, quia vado & venio: abiens quidem hinc, nec tamen vos relinquens. Vado igitur per passionem a vobis ex hoc mundo, ut non appaream vobis deinceps in hac mortali ac visibili specie, & venio ad vos. Non ita tamen vado, ut vos relinquam omnino, & visitatione mea vos destituam, sed inuisam vos sepius. Si diligenteris me amore veri amicitiae, perfecto & spirituali, gauderetis vtique, id est, gratularemini mihi propter glorificationem corporis mei, quia vado ad Patrem, unde iuxta humanitatem novo modo gaudebo per ascensionem & sessionem meam ad dexteram Patris: quia Pater maior me est, non quatenus diuinitatem, sed quantum humanitatem meam attinet. Et nunc dixi vobis, priusquam fiat, quod milki futurum scio in passione & resurrectione: ut cum factum fuerit, credatis. Non ea tantum que videtis, credatis facta, sed per haec que pridixi vobis futura, & postea videbitis impleta, credatis me veracem, Christum & Dei Filium.

Iam non multa loquar vobiscum. Venit enim princeps huius mundi & in me non habet quicquam.

Erit

Pax mundi
quæ sit.
Pax ecclesiæ
quæ.

Pax pectoris
quæ sit.

Estis tristes, estis perturbati, & propterea inepti ad retinendum: idcirco
jam non multa loquar vobis: tempus enim non finit ut diu loquar. Si-
quidem non longe absit ut rapiat à vobis ad mortem. Venit enim prin- Princeps hu-
cep mundi huius, non creator aut factor, sed hominum inmundanorum ac ius mundi ut
prauorum dominator, instigator & rector. Ipse enim, quomodo scriptum datus fit dia-
est, rex est super omnes filios superbiz. Venerat autem diabolus, Christo bolus.
hoc loquente, ad eorū Iudeæ, ut traderet Christum, ad Iudeos quoque ut il- Ioh 4:1.
lum occiderent. Volunt quoque nonnulli Christum ubi in deserto tentatus Luc 22:1.
vicit diabolus, etiam postea non usque quaque caruisse tentatione diabo- Ioan 3:1.
li, quin postea quoque an Christus foret, diabolus illum tentauerit, pra- Math 4:1.
serum cum de illo scriptum legatur: Et consummata omni tentatione dia- Luc 4:1.
bolus recessit ab eo ad tempus. Sed in me non habet quiquam, ut pote pec-
atum nullum in me inueniens. Non ergo moriar propter peccatum, cui
debetur mors, nec quasi ex debito mortis.

Sed ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem. Et sicut mā-
datum dedit mihi Pater, sic facio.

Non, inquam, moriar, ut qui sententiam in se habet mortis à Deo prop-
ter prævaricationem hominis latam. Nihil enim in me prorsus habet ini-
micus. Quapropter nemo etiam tollerat animam meam, sed ego vltro po- Ioan. 10:16.
nam eam in mortem. Quare igitur morieris? Ideo ego moriar, & hoc inde
sequitur, ut agnoscat mundus, quia diligo Patrem: & hoc adeo ut ex eius
dilectione, & pro eius voluntate meipsum dem in mortem, quo illi obedi-
ens inueniar. Hoc est, ut sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Ob-
serua autem hic in præsenti Euangelio, tria potissimum promitti, quæ Dei Tria in hos
maximi desiderant serui. Primum est Dei amor, quem nobis promittit, euangelio
cum Spiritum promittit sanctum, qui est amor Patris & Filii. Qui enim promitti ne-
spiritum sanctum recipit quomodo non simil Dei recipiet amorem?

Vt vero spiritum sanctum recipiamus, primo necesse est, ut habitatio- Ad spiritus
nem ei exhibeamus mundam ac sanctam. Quid enim faciemus minus Deo, sanceti recep-
quam quod homini solemus potenti facere? Magno enim aliquo ad nos tionem ne-
veniente homine mortali, mundamus ante eius ingressum domum, & in- cessaria quæ,
de quicquid illum posset offendere, ejcimus, quicquid foedum appetet, spiritus.
regendo ornamus. Tergat igitur fordes prauit operis, qui Deo præparat do- Gregor.
mum mentis. Sunt autem tria quæ odit spiritus sanctus, quæ operæ pre- Tria quæ o-
dit spiritus sancius.
Primum est duplicitas, dolus ac simulatio, quæ in unum tendunt. Ibi enim
debet veritas, vbi aliqua harum est pestis. Scriptum enim est: *Spiritus sanctus sapiens*,
disciplina effugiet scitum. Secundo, odit carnalitatem cum suis omnibus ob-
scenitatibus. Non enim nisi munditiam flagitat. Et propterea sequitur: Et ibidem.
afficeret cogitationibus, que sunt sine intellectu. Si à cogitationibus recedit o-
cio, quomodo habitabit cum immundis? Mundum igitur & sanctum ei
faciamus locum oportet. Terrium est quod detestatur, peccatum, sicut scri-
ptum est: *In malevolam animam non introibit sapientia, nec habebat in corpore sub-* ibidem.
duo peccata. Et iterum: *Spiritus sanctus corripetur, id est, expelletur à superue-* ibidem.
niente iniquitate. Secundo, ad spiritus sancti receptionem necessaria est, pro- II.
fun-

Eccle. 1. fundissima humiliatio. Hac enim sola honoratur. Vnde scriptum est: *Magna potentia Dei solis & ab humilibus honoratur.* Et alibi: *Super quem requiescit spiritus meus, nisi super humilem & quietum, & tremensem sermones meos?* Quamobrem non incongrue Psalmista dicit: *Qui emitis fontes in conuallisibus, hoc est, fluenta gratiarum in cordibus emittis humilium.* Inde etiam hoc intelligitur: *Spiritus Domini ferebatur super aquas, id est, super corda mollia ac manueta.* Contra verò principiū huius mundi diabolo antiquo serpenti dictum est: *Super terram gradierū, id est, in hominibus terrenis atque rebus caducis tantum deditis requiesces, qui cibi tui erunt, quia terram comedes.* Superbos quoque inhabitat quam libenter, quandoquidem rex est super omnes filios superbiae. Idcirco vocatur à Paulo princeps aeris huius. Omnes enim superbii nihil sunt, sed tantum ut vter vento ac aere inflati sunt. Tertio ad receptionem Spiritus sancti necessaria est pax & tranquillitas mentis. Siquidem in pace factus est locus eius. Secundum quod Dei seruus desideratur hic promittit, est quod Dei amor in illis maneat, quum dicit: Et mansuetum apud eum faciemus. Queris fortassis, quomodo Dei seruabis amorem? Vide quomodo ignis naturalis seruatur, ne extinguitur, pari modo tibi ignem Spiritus sancti conseruari necesse est. Nam ignis materialis primo conseruatur absconditus atque obuolutus cinere. Hoc modo amor Dei, seu ignis Spiritus sancti, mortis memoria & compunctionis exercitijs est absconditus. Decet enim amantem feruido amore interurdire ad sui cognitionem ad meditandam sua conditionis vilitatem, ingratitudinem & mortalitatem: quo alio iterum tempore in sublime feruentiores amoris flamas emitat. Secundo, seruatur & nutritur per lignorum appositionem. Hoc modo Dei amor in nobis nutritur per bonorum operum multiplicationem. Hac enim opera bona dico, quæ ex charitate generantur, quæ amoris diuinæ flamma accendit. Quæ quanto sunt frequenter & plura tanto Dei amor magis ignescit. Tertio ignis seruatur excitatur, renouatur quæ per flatum. Pari modo ignis, id est, feroor diuinæ amoris duobus modis sufflatur, atque ad maiorem incendijs vim excitatur. Primo per desideria sancta. Desideria enim sancta atque continua nihil aliud sunt amori, quam follis igni. Vnde Ecclesiastes: *Si sufflaueris, quasi ignis ardebit.* Secundo, inflammatur hic ignis, crescitque per Christi insufflationem, hoc est per copiosiorem collationem amoris sui. De hac insufflatione legitimus in die Paschæ, quod foribus clausis ad discipulos intrauerit, atque aīs sufflauerit, & dixerit: *Accipite Spiritum sanctum.* Tertium est quod Dei serui vehementer desiderant, scire scilicet, an Dei habeant amorem, hoc est, an sint in Dei gratia, aut statu salutis. Quod cum nemini scire possibile sit, sed absconditum cunctis atque incertum, hic tamen signum dat, quo facilior fieri potest conjectura, maiorque spes haberet, Dei nos habere amorem, si hoc in nobis inuenierimus signum. Dicit enim Dominus: *Si quis diligenter me sermonem meum seruabit.* Quod vniquisque in se inueniat, discutiat se. Quia si non inuenierit, certus potest esse se Dei non habere amorem, quamvis incertus maneat, tametsi inuenierit, consolationem tamen spem hanc habet, se esse in Dei amore. Sunt tamen alia quoque signa præsentia, Tres species la quibus ap. Spiritus sancti, si recolere volumus, quibus speciebus super Christum parer.

Amor Dei
quomodo
conseruan-
dus sit.

Opéra quæ-
nam dicenda
est bona.

Eccle. 11.

Iean. 20.

Iean. 14.

Tres species
la quibus ap.

DOMINICAE PENTECOSTES.

425

paruerit Spiritus sanctus. Prima est species nubis lucidae, in qua Spiritus paruerit Spi-
ritus sanctus se manifestauit super Iesum in eius transfiguratione. Nubes autem
in se continet aquæ guttas stillantes. Quo significatur compunctionis, lachry-
marumque vel pro peccatis, vel ex amore Dei profluvium & distillatio. Matth. 17.
Marc. 9.
Lucas 9.
Secunda est species columbae super Christo baptizato, in qua Spiritus san-
ctus apparet: qua significatur innocentia ac simplicitas, dolo ac felle ca-
rens, viuentis in iustitia, æquitate ac charitate ad omnes homines. Tertia
est species ignis, in qua hodie super discipulos apparuit. Qua significatur
feruenda supernorum appetitio (ignis enim semper tendit sursum) quæ in
homine esse non potest, nisi simul ibi quoque sit temporalium mundana-
rumque rerum contemptus. Dominus noster Iesus Christus sua nos gratia
visitet, nobiscum maneat, nosque in sua charitate non solum roboret,
sed & confirmet. Qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula,
Amen.

SERMO DE EADEM DOMINICA.

*Cuiusmodi debet esse preparatio, cuiusmodi hospitium quod
dignetur Spiritus sanctus.*

Acipietis virtutem Spiritus sancti, superuenientiam in vos. Acto. 1. Subsimia-
turque acuta de Spiritu sancto inuestigare aut loqui, vobis quidem (vt
reor) generaret audiendi fastidium, meum vero etiam excederet in-
genium. Hoc magis nostri debet esse studij, Spiritum sanctum recipere,
quam subtiliter de eo disputare. Ad quod cum etiam non fuerit necessario
nostra impendenda instruacio, non inutiliter tamen sit exhortatio. Itaque
non docentis, sed cohortantis partes acturi, auscultentius quid nobis pro-
mittatur. *Accipietis virtutem Spiritus sancti superuenientiam in vos.* Promissum Acto. 1. 2.
Spiritum sanctum charissimi, in discipulorum corda hodie Dominus infu-
dit. Et quod olim discipulis, hoc quotidie usque ad consummationem se-
culi facit credentibus. Proinde, quisquis sanctum desiderat Spiritum, mun- Spiritus san-
cus quid in
nobis poti-
scit & pare ei habitaculum: quandoquidem sic amat Spiritus mundus at-
que cor mundum: cuius delitiae sunt esse cum filiis hominum. Expellat o-
mne peccatum, & quicquid illi nouerit displicere abiiciat. Colligat ani-
mi sui vires omnes, & cogitationes curasque rerum mundanarum, praeser-
tum inutilium abigit, purificet affectus, & se quanto potuerit studio, gra-
tum Domino hospitium exhibere contendat. Potest autem digna paratio-
Spiritus san-
cus similitudo accipi ab his, quæ videmus circa terreni alicuius hospitis
aduentum
desideran-
magni susceptionem fieri, qui quanto est potentior, quanto nobilior, quan-
to dignior, tanto maiori cura, tantoque nobilis, mundus, ac speciosius ei se preparat.
paratur hospitium. Placet Domino terreno, illucque libenter diuertit
vbi eius aduentus vehementer desideratur, vbi invitatur crebrius, vbi acces-
sus ipsius vigilanter obseruat, vbi occurrentibus multis passim hilari-
ter accipitur, vbi denique monitis eius obtemperatur: & postremo vbi in
pace, tranquillitate ac reuerentia magna susceptus colitur. Expedit tibi ð
anima, quæ sponsa vis esse Dei, vt talem sponsum hospitem ad te venien-
tam digna fuscias, cius aduentum seruentibus suspiris desideres, crebris

HHH nuncius

VI